

Adres

Beatrixbrug in Naarden

Advies

Collegiaal vooroverleg

Toelichting

De Beatrixbrug is een gemeentelijk monument. De brug is in slechte staat en moet dit jaar nog gerenoveerd en gerestaureerd worden. Het betrokken bouwteam van het project wil graag zo vroeg mogelijk de uitgangspunten van de renovatie/restauratie met de commissie bespreken. Op deze manier is er vooraf helderheid over de uitgangspunten en de (on)mogelijkheden. Aan de hand van een presentatie worden de verschillende onderwerpen die binnen dit project vallen toegelicht.

De paalfundering is nog goed maar de remming en de geleidewerken hebben onderhoud nodig. Er is behoorlijke schade aan het betonwerk aanbruggen in de vorm van wapeningcorrosie. De val van de brug is echt aan vervanging toe; niet alleen het rijdek maar ook de stalen liggers. De overige onderdelen van de brug (bewegingswerken, brugwachtershuisje e.a.) behoeven ook onderhoud. Het uitgangspunt hiervoor is conserveren van de bestaande constructies.

Uitgangspunt bij de remmingswerken is om zo veel mogelijk her te gebruiken. De schade zit vooral op de waterlijn en dit kan worden hersteld zonder dat het beeld verandert. Eén paalkop moet volledig vervangen worden. Met glasvezelstaven zullen de oude en nieuwe delen van de paal verstevigd worden. Deze ga je niet zien vanaf de buitenkant.

Het betonwerk van de brug is behoorlijk aangetast. Onder de brug liggen delen van het beton los. Om de constructie van de brug voor de toekomst te kunnen behouden zal er een kathodisch beschermingssysteem worden aangebracht. Hierdoor stopt het corrosieproces. Wanneer dit beschermingssysteem wordt aangelegd is de (bestaande) bewapening nog steeds voldoende.

Er heeft een herberekening op het cruciale punt van de stalen val plaatsgevonden. Het blijkt dat de brug niet voldoet wat betreft de vermoeiing, de aslast- en gewicht beperking en sterkte en de conditie van het materiaal (materiaalafname, roest, houtrot). De stalen val zal vervangen moeten worden.

Het brugdek en de leuning zullen gerenoveerd worden. Opvallend en typerend is het verhoogde brugdek voor voetgangers. Kenmerkend aan het bestaande leuningontwerp is dat dit met veel zorg is ontworpen (de afronding van hoeken) en dat enkele spijlen rood zijn geschilderd. Deze rode spijlen zijn onderdeel van het historische beeld. Er is inmiddels ook een onderzoek gedaan naar de oorspronkelijke kleurstelling.

Het bedieningshuisje van de brug heeft minder grote gebreken die goed kunnen worden hersteld. De beschoeiing zal ook moeten worden hersteld.

De beeldkwaliteitsaspecten die gehanteerd zullen worden in de planvorming en renovatie zijn het zo veel mogelijk vasthouden aan het historische beeld. Het heeft de voorkeur om de bestaande brugdekdikte te behouden. De brugrand zal in aanzicht zo veel mogelijk behouden blijven. Voor het leuningwerk zijn er een aantal varianten gedacht: 1. Hergebruik, 2. Vervangen door nieuwbouw in hetzelfde ontwerp (reconstructie), 3. Conform bouwbesluit 2012, wat een verhoging van leuning zal betekenen. De bovenzijde van het brugdek zal worden voorzien van een staalconstructie en een slijtlaag.

De planning is om 7 april 2021 het VO te willen toelichten en eind april 2021 de aanvraag omgevingsvergunning in te dienen.

Reactie commissie

Ten eerste wil zij de aanwezigen bedanken voor de presentatie en de toelichting. Zij ziet dat het bouwteam heel zorgvuldig aan het werk is.

Gezien de ligging binnen het beschermd stadgezicht en gezien de brug een gemeentelijk monument is, kijkt de commissie kritisch naar de wijzigingen aan de brug. Het uitgangspunt van de commissie hierbij is zo veel

mogelijk behouden van historisch materiaal en behoud van historisch beeld. Om plannen zo goed mogelijk te kunnen beoordelen of de wijzigingen aan de brug de monumentale waarden of de waarden van het beschermde stadsgezicht niet aantasten, is het voor de commissie van belang zo veel mogelijk informatie te verkrijgen.

De noodzaak voor renovatie van de brug is helder en de vraag is hoe dicht je kan komen bij de bestaande beeldkwaliteit. De voorstellen voor restauratieve aanpak paalfundering, remmingen en geleidewerken en betonwerk aanbruggen vindt de commissie voorstelbaar. Het voorstel om zo dicht mogelijk bij het bestaande te blijven is een goed uitgangspunt.

Bij de valconstructie is het de commissie niet geheel helder wat en hoe er precies vervangen wordt. Daarover wil zij de volgende keer beter geïnformeerd worden. Hierbij zou zij ook graag de opbouw van de bestaande situatie in beeld gebracht willen zien. Zij geeft daarbij mee dat het civiele kunstwerk is aangewezen als monument uit het interbellum; de onderkant van de constructie is hier een wezenlijk onderdeel van deze tijdgeest en daarmee van het monument.

Vervolgens vraagt de commissie zich af hoe het oorspronkelijke aanzicht van het wegdek is en in hoeverre je deze zou kunnen reconstrueren. Zij vraagt het bouwteam naar de vroegere uitvoering en de mogelijkheden. Het bouwteam geeft aan dat er oorspronkelijk op de liggers een houten rijdek aanwezig was. Dit is in de jaren '90 vervangen door ander hout (platen) voorzien van een slijtlaag. Het idee is om dit laatste beeld niet aan te tasten. De slijtlaag zal nu alleen duurzamer zijn.

De commissie pleit voor het behouden van de oorspronkelijke brugleuningen als behoud van monumentaal materiaal én behoud van het monumentale beeld. Zij denkt dat deze voorkeursvariant haalbaar moet zijn. Zij pleit ervoor om het verhogen van de oorspronkelijke brugleuninghoogte niet te overwegen. Deze hoogte komt bijvoorbeeld ook terug in het kalf van de ramen van het brugwachtershuisje. De commissie is blij met het kleurenonderzoek dat gedaan is.

In het brugwachtershuisje lijken er in de afwerking van het dak verschillende materialen te zijn gebruikt. Dit blijkt toch allemaal koper te zijn met een (ander gekleurd) herstelstukje. Het bouwteam geeft aan dat er qua esthetiek en beeld niets zal veranderen aan het brugwachtershuisje. De commissie geeft mee dat het voor haar van belang is dat zij voldoende inzicht krijgt en dat de reconstructie en renovatie op een verantwoorde manier gedaan zal worden.

Kortom, de commissie pleit voor zo veel mogelijk behoud van monumentaal materiaal en waar nodig reconstructie voor het behoud van het monumentale beeld. Zij ziet hoe zorgvuldig het bouwteam te werk gaat en heeft er veel vertrouwen in dat dit zorgvuldig gedaan wordt. Desalniettemin heeft de commissie voldoende (historisch) beeldmateriaal nodig om de plannen uiteindelijk te kunnen beoordelen en te bepalen of inderdaad de monumentale waarde en de waarde van het beschermd stadsgezicht niet onevenredig worden aangetast. De commissie ziet het VO met interesse tegemoet.